

Tracy K. Smith¹

Egy régi történet

Gyukics Gábor fordításai

Ha azért lennénk, hogy megértsük, az szörnyű
Volna. Minden apró akarat, minden akadékoskodó késztetés,
Minden gyűlölet valamiféle epikus széllé dagad.

Sápadt a föld és lepusztult, mint egy őrjöngő
Álom. A legrosszabbjaink vették át a hatalmat,
És tették teljesen tönkre a többieket.

Hosszú idő
Telt el, mire végre kiderült, milyen kevesen
Vészelhetjük csak túl – mily keveset javítottunk ki

Vagy építettünk fel abból, ami nem veszett el –
Valami nagy és régi tért magához. És ekkor éneklésünk
Egy más hozzáállású időjárást hozott létre.

Rég kihaltak hitt állatok lopództak elő a
Fák közül. Egymásra építve gyarapodtunk.
Sírtunk, hogy emlékezzünk erre a színre.

¹ Tracy K. Smith (1972) amerikai költő, egyetemi tanár. Több rangos díj nyertese, többek között az American Book Award és Pulitzer-díjas. Amerika jelenlegi Babérkoszorús költője. Öt kötet szerzője. Princetonban él.

Minden, ami valaha volt

Mintha egy széles virrasztás fodrozódna
Végtelenül a távolba, minden,

Ami valaha csendes volt, valahol most is az,
Sodródik a felszínhez közel, neked és nekem
Ringatja éhségét.

És most elneveztük
És készítettünk egy helyet neki.

Néha szökőárként feldagad,
Követeli azt az apró földrészt,
Ahol állunk.

Az eső szélként vágat,
Átsöpör a faleveleken,

Betaszítja az ablakot,
Nem csuktuk be elég gyorsan.
Sötét a víz, napokba telik, míg elfolyik.

Múlt éjjel álmomban lepett meg minket.
Ételt, ajándékot hozott. Ott állt

Nyíltan közöttünk, miközben szemed
Szemem felé táncolt, és kezem
Egy szál fonalon dolgozott az ölemben.

Közelről olyan sovány volt, és amikor
Végül megérintettél, meghátrált,

Reménytelenül, de nem legyőzötte. Ma már
Akármilyen is volt, csekélynek tűnik. Füstként
Emelkedő felhőcsík.

A fák nézik, amint írok,
Hajlonganak a szélben, mintha minden,

Ami megmozdul a föld alatt, az nem más,
Mint a tudás egy apró érintése.
Nagy vak gyökerek incselkednek,
És idővel elhagynak minket.

Floresi nők

Apró emberi fajt fedeztek fel, amely 18 000 évvel ezelőtt élt Indonézia egy távoli szigetén a Flores-szigeten... A kutatók eddig nyolc olyan személyt hoztak napvilágra, akik mindössze egy méter magasak voltak, grapefruit-méretű koponyákkal. Ezek az elképesztően apró emberek... eszközöket készítettek, apró elefántokra vadásztak, és ugyanakkor éltek, amikor azok a modern emberek, akik éppen akkor gyarmatosították a területet.

(Nature, 2004. október)

Fény: felkelve, megropogtatom tömör testemet.
Szín: a nap fénye üres tekintetek mögött.

Hang: a madarak fatörzsekbe, magvakba, kiömlött héjba
Döfik mohó csőrüket.

A halomba, ahol az álmain
És a szerelmem él.

Minden reggel erre ébredek.

Ösvény követi a súlyos állatokat
Vissza oda, ahol összebújik a csorda.

Vadászat: tánc az éhség ellen.
Zene: ünnep és félelem.

Azonosul velünk a sziget.

Fák süvegelik meg az eget. Az ég buja zöld hangon
Suhog elragadtatásában. Hüllők

Vonszolják farkukon az éjszakát,
Éjszaka élnek. Dühös hullámok

Védelmezik a láthatárt, amit mi felzabálnánk.

Egy napon alábukom és sodródok.

Veszélynek kitett kezek és lábak,
Mint egy sötét csillag. Fent akarok maradni.

Férfvilág

Biztosan előveszi, amikor egyedül vagytok,
És lógatja köztetek, mint egy nyakláncot.
Mint minden világ, villog és elmereng.
Üzérkedik, a szükség csillagképe. Apró felhők árnyékot vonsoznak
A síkságon át. Vigyorogva figyelni hunyorgásod, megfejt
Folyókat, határokat, sziklákon ívelő hidakat. Előadja
Történelmét: az egyik hatalom miként nyelte el a másikat. Miként
Maradt fent egy civilizáció 3000 évig úgy, hogy nem volt szava
az örökkévalóságra.

Elkalauzolja kezedet az atmoszférarétegen.
Megtanít arra, hogyan hamisítsd meg az időjárást. Gyengéden,
Oda-vissza ringat, esküszik, hogy ezt még soha nem mutatta meg
Senki másnak.